

3. SZÁM.

házi ur.

átzott, a

ni fogunk

vike meg-

m fogunk

hogy mi

ok, hogy

tünk. Sze-

eső, nem

gyertya s

re fogták

gyufács-

őket. A

perczegye

k. A leg-

sznát sem

rdulhat a

ítszó teszi

orgó bácsi

tok a jövő

ihéz.

özeledvén,

amaz elő-

l lejár, szí-

lőbb meg-

dése fenn-

a :

t 40 kr.

t 80 kr.

t 60 kr.

elküldésére

ok haszná-

hoz, Buda-

naeum-épü-

ivatala.

naeum-épület.

ev. társulat.

BABA-MADARAK. 2. A gém-fiók. (Lásd a 215. lapon.)

XXXI. kötet, 14. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1886. október 3-án.

BORURA DERŰ.

— Elbeszélés. —

LÁBA ugrott nagyot, hiába ágaszkodott: nem tudta elérni. Miért is dobta olyan vigyázatlanul!

— Oh, oh! Mit mond a nénike! Dezső meg nevetni fog!

De épen ekkor már hallatszott is nevetés.

— Nagyobbra kellett volna nőni, szép kisasszonykám! Miért olyan kicsike, mért nem nő jobban? Talán sok egyéb dolga van?

Ezt a tréfás évődést egy napsütötte képű, meglehetősen kopott ruhás fiu követte el, a ki ott állt nem messze az ut szélén. A kihez pedig beszélt, az ugyan-csak ellentéte volt: körülbelől hét éves leányka, piros-pozsgás vidám arczocskával, aranysárga göndör hajjal, finom ruhába öltözve. Egy utszéli sűrű fa alatt állott és zavarodottan tekintett föl, azon gondolkozva, sirjon-e egy kicsit vagy nem? De mert nem szerette a sirást, hát nem is fogott bele; inkább azon törte fejecskéjét, mikép kaphatná le a fáról a kis hajító abroncsot, mely egy ágon fennakadt és gunyosan integetett a magasból, mintha mondaná:

— Engem ugyan nem fogsz többé hajjgálni!

Semmikép sem találta ki a módját, hogy kaphatná le, pedig nem is az abroncs volt valami nagyon magasan, hanem a leányka volt nagyon piczike. És az a fiu azért nevetett.

— Bizony nem szép, hogy nevezsz,

mondá a leányka. Inkább segitenél, hiszen te olyan nagy vagy.

— Meghiszem azt! Sokat álltam az esőben, hát megnöttem.

— Hát attól megnő az ember? Akkor majd én is kiállok... csakhogy a nénike olyankor nem ereszt ki a szobából.

— Tessék! Ez a baj, ezért nem tudja most levenni a karikát. No, ne busuljon, levezem.

Ő sem érte ugyan el, de fölmászott a fára, megrázta a galyat és az abroncs leesett.

— Köszönöm, szólt örvendve a kis leány. Te jó fiu vagy.

— Persze hogy jó! Mondják azt sokan, vagy ha nem is sokan, otthon mégis mondja valaki.

— Kicsoda?

— Nellike.

— Hát az kicsoda?

— Az én kis testvérem. No de most menjen haza, kisasszonyka. Nem való ám ilyen uri leánykának így magában kóborolni a mezőn.

— Hát neked való?

— Az más. Engem nem félt senki, rossz pénz el nem vész. De az ilyen kényes kisasszonyt mindjárt félti a mamája.

— Oh, engem nem kerestet a mamáskám, ő most is lát.

— Látja? Hát hol van?

— Ott fent... az égben... mondta apácska...

A fiu egy pillanatra elhallgatott. Aztán komolyan mondá:

— Menjen haza, kisasszonyka. Ha mamája volna, bizonyosan nem engedné itt kószálni.

— A néni ke sem engedi... de megszöktem, mert olyan unalmas otthon egyedül lenni, míg Ákos haza nem jön az iskolából. De most már megyek... mert különben nem kapok oszonnát.

Meg is indult szaporán, a mennyire apró lábai birták. Nem volt messzire a várostól, mihamar haza érhetett. Igen ám, de alig ment vagy harmincz lépésnyire, jókora veszedelmet pillantott meg. Egy nagy kutya jött szembe, egy óriási újfundlandi. Egyenesen feléje tartott. A leányka egy pillanatra rémülten állt meg, aztán nagyot sikoltva sarkon fordult és futva menekült vissza a fiuhoz, ki még ott állt a fa alatt. Ijedezve kapaszkodott bele.

— Jaj, egy nagy kutya... megharap... oh, kergesd el!

— Nem bánt az senkit... ismerem jól, az öreg kapitány ur kutyája. Menj haza, Káró! Menj!

A kutya megfordult és mihamar eltűnt.

— No, most már haza mehet.

— De hátha megint találkozom vele... vagy más kutyával?...

— Hja! Ha annyira fél, nem kellett volna hazulról megszökni.

— Oh, kíséj haza!

— Azt sem tudom, hol lakik.

— Amott... abban a nagy házban.

— A Tarczai doktor házában? Talán annak a gazdag doktornak leánya?

— Igen, én vagyok a Lenke, a doktor papa kis Lenkéje.

— No, odáig elkisérem, nincs messze. Mert most már nekem is haza kell mennem, különben sirni fog szegény Nellike. Tudom, már kiáltozza: Ferkó! Ferkó!

Megindultak, de a kis Lenke tudni akarta, miért sir Nellike, ha Ferkó nem megy haza?

— Miért sir? Mert nagyon unalmas mindig ott feküdni.

— De hát mért nem jön ki?

— Mert nem tud... beteg, mindig feküdni kell.

— De a mamátok ott van mellette...

— Nincs nekünk se anyánk, se apánk, csak ugy kegyelemből tart egy rokonunk.

A kis Lenke még többet akart volna kérdezni, de ezalatt már beértek az utczába s egy szép nagy ház felé tartottak. Ép ekkor jött szembe egy nagyobb fiu, könyvekkel a hóna alatt.

— Látod, ez Ákos, szólt Lenke.

Ákos azonban majdnem haragosan állt eléjük.

— Hát te miféle esavargóval kóborolsz, Lenke?

— Ez Ferkó, a ki megmentett a kutyától... és lerázta a fáról az abroncsomat... és haza kísért, mert féltem a kutyától.

— Jeles vitézi tettek, szólt Ákos félig gonyosan.

— Igenis... Ferkó nagyon jó fiu...

— Meghíszem. És mit kívánsz a nagy szolgálatokért, te jeles Ferkó?

Ferkó egy pillanatra elvörösödött. Aztán így szólt:

— A kisasszonyka már megfizetett jó szóval, mert látta, hogy amit tettem, jó szívből tettem.

Most már Ákoson volt a sor, hogy kissé elpiruljon.

— Ejnye, de hetyke legény vagy!

— Hetyke ám az urfi, a ki azt hiszi, hogy mert szebb a ruhája, csufolhatja a szegény embert.

Ezzel Ferkó sarkon fordult és sietve távozott. Lenke pedig duzzogva mondá Ákosnak:

— Te rossz fiu vagy... megbántottad a jó Ferkót... most haragszik... és talán reám is haragudni fog...

— Nagy baj is lesz! felelé Ákos nevetve.

Bementek a házba, hol Lenke kemény pirongatást kapott az engedély nélkül tett sétáért. Szerencsére az apa nem volt otthon s a néni, ki a gyermekekre gondot viselt, hamar megbocsátott, még az ozsonnát is megkapta Lenke.

— Kap-e Ferkó ozsonnát... meg az a beteg testvérekéje...? Adnék nekik a magaméból... az a Ferkó olyan jó fiu...

A kis Lenke még keveset tudott abból, mi az a szegénység, árvaság, de annyit már mégis tudott, hogy az olyan gyermeknek, a kinek nincsen se apja, se anyja, a ki olyan kopott ruhában jár, annak rossz dolga van. És az a szegény Nellike, a ki fekszik és föl nem kelhet az ágyból! Jaj milyen borzasztó lehet az!

Ákos és a néni mihamar elfelejtették a kis Lenke apró kalandját, de nem felejtette el ő maga s hogy másnap az ablakon kinézve, megpillantá az utcán ballagó Ferkót, messziről kiáltá:

— Ferkó! Ferkó! Jőjj ide!

A fiu oda ment az ablakhoz.

— Ugy-e Ferkó, nem haragszol?

Oh, az az Ákos olyan csunya! De én szeretlek ám, én tudom, hogy jó fiu vagy! A jót pedig szeretni kell!

Az árva fiu arcán olyan öröm látszott, mintha valami nagy szerencse érte volna. Szegény beteg hugocskáján kívül senki sem mondta neki soha, hogy szereti. És most ez a kedves uri kisasszonyka olyan nyájas hozzá, olyan hálás azért a kis szívességért! Akár a tűzbe is ment volna érte a szegény fiu. Lenke pedig vigan csacsogott tovább.

— Hát a Nellike testvéred sirt-e, mikor haza érteztél?

— Sirdogált egy kicsit, de aztán elcsöndesült, mikor elbeszéltem neki, milyen szép kisasszonykával találkoztam, hogy kísértem haza.

— Jaj de szeretném látni Nellikét! Tudod mit? Eimegyek most veled hozzá.

És a következő pillanatban már kint volt az utcán s szaporán sétált megint a kopott Ferkó oldalán. Messzire mentek s egy szűk piszkos utcában egy szegényes házikóba léptek be. Ennek egyik sötét kamrájában feküdt a jó Ferkó beteg testvérekéje, Nellike.

Lenke, a ki még oly keveset ismert a világból, nem igen csodálkozott a nagy szegénységen, melyet itt látott; de az árva leányka annál inkább bámult, mikor olyan előkelő kisasszonyt látott belépni.

— Nézd, Nellike, ez az a Lenke kisasszony, a kiről beszéltem. Látni akart téged.

(Folytatása a 214. lapon.)

!

maragszol?
a! De én
fiu vagy!

öröm lát-
rencse érte
áján kívül
gy szereti.
saszonyka
ás azért a
e is ment
enke pedig
ered sirt-e,

de aztán
n neki, mi-
alálkoztam,

Nellikét!
eled hozzá.
an már kint
lt megint a
e mentek s
y szegényes
egyik sötét
erkő beteg

reset ismert
zott a nagy
; de az árva
mikor olyan
épni.
a Lenke kis-
Látni akart

BETEG ÁLLATOK. I. Sérült nyulacska. (Lásd a 214. lapon.)

(Folytatás a 212. laphoz.)

Alig telt bele néhány perc, már a két leányka barátságosan beszélgetett, s Lenke csak azt sajnálta, hogy Nellike nem kel föl az ágyból.

— De mikor nem tudok! sohajtá a kis beteg. Nem bírok a lábaimra állni.

— Oh, én majd megkérem apácskát, ő meggyógyít. . .

Aztán még más hibát is talált Lenke. A kis betegnek nem volt se bábuja, se képeskönyve. Már hogy lehet a nélkül megélni?

— Csak kenyerünk legyen, szólt Ferkó szomorú mosollyal. Nem ilyen szegény gyermeknek való az afféle drága játékszer.

— Oh, majd hozok én! Van nekem sok képes könyvem. . . aztán van olyan bábum is, a mellyel már nem játszom. . . ugy-e, Nellike, szeretni fogod, ha lesz egy szép kis bábud? Majd együtt fogtok itt fekiüdni, aztán ha Ferkó elmegy, beszélgethetsz a bábuval. . . oh, én sokszor el szoktam velök beszélgetni. . .

(Folytatása következik.)

BETEG ÁLLATOK.

I.

Sérült nyulacska.

(Képpel a 213. lapon.)

KIS nyulacskám, tapsifüles,
Neked kijutott!
Vad Laczi vetett utánad
Egy görcsös botot.

Lábacskádra megsántultál

— S furcsa eset ez:
Amért „sebes“ a lábacskád,
Nem lehetsz sebes.

II.

A fogfájós pocza.

(Képekkel a 216. és 217. lapokon.)

„Vigan koczogtam ki reggel
A mezőre, s ott
A tarlókon turkálgatva,
Leltem sok magot.

Jóízűen morzsolgattam —
S egyszerre csak ropp! . . .
Belém ütött, mint a villám,
S megnyílalt a fog!

Jaj, a fogam, jó zápfogam!
Irt rá hol kapok?
Alig állom! . . . Szörnyű kin ez!
S egyre csak sajog.

Jó majmaim, hü cselédim,
Rögtön fogjatok,
S gyorsan haza! Megörülök! . . .
Jaj, jaj, az a fog!“

És utközben vastag pocza
Csak jajog, nyafog;
Hej, nem szűnik a fájdalma —
Ó, a csunya fog!

„Tisztelt bába komámasszony —
Tudománya sok:
Jaj, segítsen a bajomról. . .
Odvás ez a fog!“

A bábasszony egyre darál:
„Bár sokat tudok,
De arról nem segíthetek,
Hogy ha fáj a fog.

S meg sem engednék azok az
Irigy orvosok;
Azt mondják nagy dölyfösen, hogy:
Szakmánk nem a fog.

Hanem nini, komámuram,
Egyet mondhatok:
A sógorom doctor Daru
Segíteni fog!“

BABA-MADARAK.

2. A gém-fiók.

(Képpel a ezimlapon.)

AN szerencsém bemutatni magamat: én vagyok Gém urfi, a híres gém-nemzetség fiatal sarja.

Hallottam hírét, hogy sas barátom lerajzoltatta magát és elbeszélte az élete sorját, aztán meg hogy ezt várják most tőlünk, többiektől is. Meg is kértem mindjárt a mamámat, hogy engem is fotográfíroztatson le... meg is tette a kedvemért, itt vagyok ni! Ugy-e jól sikerült? De álltam is ám mozdulatlanul, fölborzolva a bóbitámat, hogy annál tekintélyesebb legyek. Mert mi gémeek komoly és büszke család vagyunk; nem szeretném, ha velem csufot vallanának atyámfiái.

Ti persze nevettek, mert hát még kicsi vagyok és alig lehet rám ismerni, még alig hasonlítok igazi gémhez. De majd megnövök én s akkor szép nagy madár leszek, erős nagy szárnyakkal, melyekkel ha nem is nagyon sebesen, de igen magasan és messzire fogok repülni.

Most itt üldögélek a fészekben, a fatetején. Ti azt gondoljátok, hogy okosabb volna a földön rakni fészket, vagy legalább is nem olyan magasban. Persze hogy jó volna, csakhogy akkor mi fiatalok örökös veszedelemben élnénk, mindenféle ellenség könnyen hozzánk férne s mi, szárnyunk még nem levén kinőve, éhes róka és más fenevad torkába kerülnénk. Láthatjátok tehát, hogy mégis csak okosabb, ha magasan van a fészek. Nem valami diszes, de annál nagyobb és kényelmesebb. Rendesen nem is csak egy fészek van egy helyen,

hanem husz-harmincz gém-család is lakik egy-egy erdőcskében, ha a hely kedvünkre való. Mert mi szeretjük a társaságot. Én legalább így hallottam az öregektől, mert magam még nem igen járok ki.

Nemcsak, hogy ki nem járok, hanem vigyáznom kell, hogy önkénytelen is ki ne pottyanjak a fészekből. Mert itt fent a magasban igen szellős a világ és magam is láttam a minap, mikor nagy szél dühöngött, milyen szerencsétlenség történt a szomszédban. Egy atyánkfianak a fészke a hajladozó, töredező ágak közt annyira felbillent, hogy két kis gém-pajtásom kibukott. Nagyon sivalkodtak mikor leértek a földre s azt hittem, legalább is a lábukat törték. De ez nem történt velök, csakhogy azért mégis nagy okuk volt a panaszra. Mert hogy kerülnek vissza a fészekbe? Repülni még nem tudtak, fára mászni mi gémeek nem szoktunk. Biz' én nem is tudom, mi történt volna szegényekkel, ha jó szerencsére egy fiatal vadász arra nem téved és meg nem pillantja őket.

— Szegény kis madarak! mondá részvétellel. Kiestek a fészekből. Visszateszem őket, mert itt nyomorultan elvesznének.

Nagy fáradsággal meg is tette, de majdhogy pórul nem járt jó tette miatt. Az öreg gém-pár épen ekkor került haza és csak azt látta, hogy a kicsinyek idegen kézben vannak, természetesen azt hitték, hogy el akarja őket rabolni, tehát dühösen rácsaptak a vadászra, majdhogy le nem verték, mikor a magasban kapaszkodott. De ő nem ijedt meg, nem is hagyta abba jó cselekedetét. Bizonyosan tudta, hogy a ki jóra vállalkozik, annak nem szabad a bajtól és nehézségtől megrettenni. Utó-

lag majd megköszönik neki. Nem tudom gém bátyámék megköszönték-é; ha nem tették, hát én teszem most, már csak azért is, hogy elmondjam a jó példát, mert vannak még mindig vásott gyerekek és hasonlós emberek, a kik nemhogy ilyen jót cselekednének velünk, szegény ártatlan fiatal madarakkal, hanem inkább kira-

gnak a fészkekből és eladnak potom pénzen a madárkereskedőnek. Remélem, nem kerül rám is a sor. Már csak inkább unatkozom itt a fészekben addig, míg lassacskán szép nagy gém lesz belőlem.

Mert most még, nem tagadhatom, egy kicsit unalmas az életem. A szomszédba nem mehetek látogatóba, hozzám

BETEG ÁLLATOK. II. A fogfájós pocza. (Lásd a 214. lapon.)

sem jön senki, nem vagyunk mi kis gémfőkák olyan szerencsések, mint a kis fiúk és leányok, a kik eljárnak egymáshoz és még jó ozsonnát is kapnak a nénikétől. Mi legjobban szeretjük, ha nem zavarnak és különösen az embert nem szeretjük közel, mert akkor mindjárt baj érhet. Ezért,

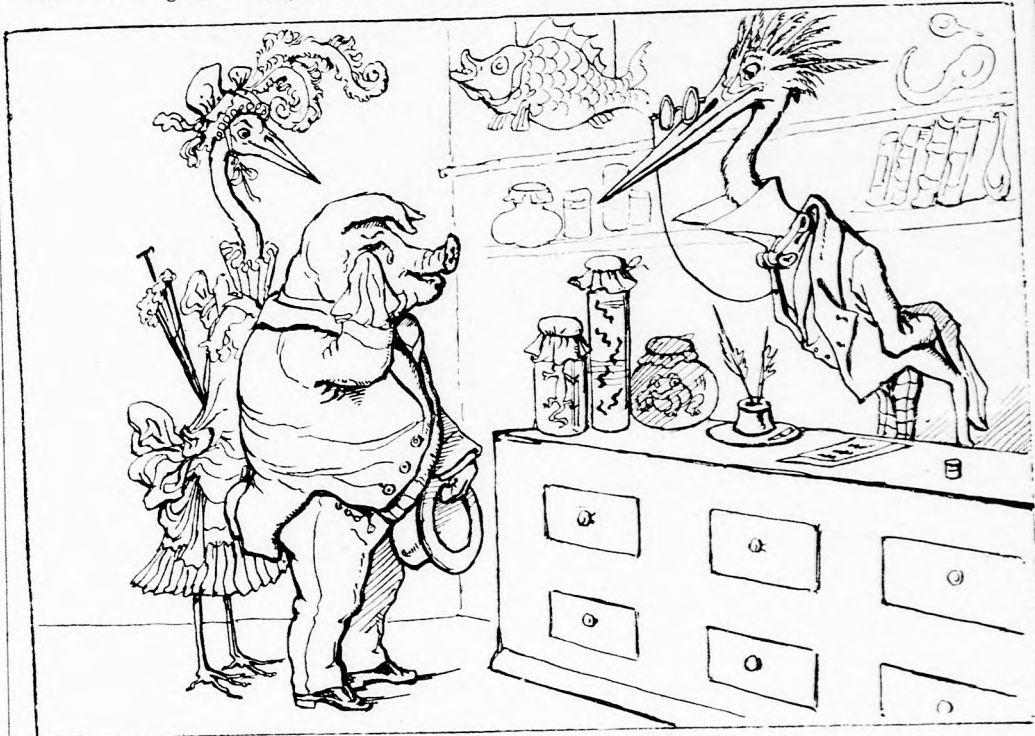
a hol nagyobb csapat gém van együtt, egy-egy bölcs öreg rendszeren őrt áll és jelt ad, ha valami gyanusat lát. Ti persze azt hiszitek, hogy így aztán sokszor kerül futásra a dolgot: de az nem úgy van, mert nagyon jól ráismerünk a jó földmivesre és a gonosz vadászra, a ki a veszedelmes pus-

kájával agyonlőhet. Én még nem láttam sem az egyiket, sem a másikat, de majd megtanulom.

Egyelőre még itthon üldögélek és mert szüleim egész nap oda járnak vadászni, hát én csak úgy a fészek szélén álldogálok és sétálgatok. És ez sokáig tart így, mert mi kis gémekek nagyon lassan növünk

nagyra, azalatt pedig az öregek tartanak jól halacszkával, egérkével és más jóféle csemegével. Ha vadászaton, halászaton vannak, soha sem feledkeznek meg rólam, sőt a legelső és legjobb falatokat nekem hozzák el.

Láttatok már gémet halászni? Ugy-e nem? Pedig érdekes és én már megtanul-

BETEG ÁLLATOK. II. A fogfájós pocza. (Lásd a 214. lapon.)

tam. Alig várom, hogy megkezdhessem. A folyó vagy tó partján mozdulatlanul állunk, mintha nem is élnénk s az ostoba kis halak gyanutlanul közelednek. Ekkor hosszú csőrünkkel hirtelen rácsapunk, és bekapjuk. Ha nincs hal, jó a béka és egér is. Én sem vagyok válogatós, megeszem amit kapok, csak jó és sok legyen.

Hallhattatok, hogy mi gémekek könnyen meg is szelidülünk és békességesen éldegélünk a házak udvarán. Ez persze mindig jobb, mint ha a vadász agyonlő. Egy szelid gém atyámfia azzal mulattatta gazdáját, hogy ha egeret adtak neki, úgy tett vele, mintha halat kapott volna: a tóhoz ment, és addig mártogatta víz alá az egér-

két, míg meg nem fult. Ekkor aztán hirtelen kiemelte a vízből és lenyelte.

Most még egyszerű sárgás-fehér helykötösben járok, mert gyerekek nem illik a cifra ruha. De mire nagyra nővök, olyan pompás toll-ruhám lesz, hogy sokan megirigylik. Szerencsére nem vagyok kócsagos gém, mert ez meg már olyan szép, hogy egész veszedelem: az emberek, ha csak szerit tehetik, lelövik a szép tolla kedvéért.

Most azonban már éhes vagyok, tehát nem beszélek többet. Épen hallom is, hogy közeledik az anyám, hoz jó kövér halacsát ozsonnára. Ha ti is ozsonna mellett olvassátok ezt, akkor kívánjunk egymásnak jó étvágyat

Nekem van... itt a halacska, bekapom!

RONTÓ PALI.

Ajánlat.

Egy mamához.

(Gyöngyös nyugati szelén; — ott, a hol a fecskéfészek van.)

MADÁR vagy-e. pillangó-e?

Nem tudom meghatározni:

Csillogsz. repkedsz mindenfelé.

Derüt vinni, derüt hozni.

Az a kedves gyermek-csoport,

A mely közt gyermek vagy magad:

Világába téged, anyát.

Tündér-bájjal csábit, ragad.

Azért vagy te olyan kedves,

Olyan üde mint a gyermek! —

Hogy van bánat, van sötétség:

Adja Isten soh'se tudd meg.

Dorina.

* * *

Tehát Rontó Pálról szól az ének.

Voltaképen az ő neve: Gyöngyösi Pali. Csak egy arasznyi ő, nagy kalapja,

fekete szemű kis fiu. Ugy les ki a nagy kalapja alól, mint egy kicsi manó, a ki rosztban töri a fejét, és csak arra vár, hogy magában maradjon és kirontson a védő födele, a nagy kalapja alól, hogy valami csinyt kövessen el.

Van is öröme, ha Beczike, az ő kis nénje, elmegy iskolába. Annak is van nagy kalapja, de a szeme kék. Szinte megesik az ember szive rajta, mikor ezt a hamis kék szemét mindenkép forgatja az ember felé, hogy komoly kifejezést adjon neki, miközben kaczagó száját leczke-magolásra fogja. Megható is az, mikor az embernek oda kell hagyni a zöld gyepet, meg kell válni Zolitól, a kedves kis özike-pajtástól, a kitől lehetetlen szelidséget tanulni, mert bátor olyan mint maga a megtestestült jámborság és úgy törleszkedik, mint a legeziczább czicza: mikor megcsörren a cukros-szekrény kulcsa, azért ember legyen a talpán, a ki az ő háló-termébe — oda a kályha mögé — bevigye, ha ő még be nem akar oda menni.

Jóska, a mindenese; Zsuska a tenyeres-talpas német lány, meg két piros szoknyás kis lány tudnának erről furesa dolgot beszélni, hogy miként tanít a Zoli repülni, mikor négyen kapaszkodnak a négy lábába, hogy megfékezhessek. Szépen megmagyarazza a négy vékony lába szárával, merre van kelet, nyugat, dél és éjszak, ha ő négyőjüket négy felé röpíti. Mert okos özike ám ez, azért hogy csak jövő tavaszon lesz egy éves. Akár csak Beczike; a ki ugyan versenyfutást rendez néha vele, és talán úgy, hogy a galyon maradt egy-egy rózsaszín foszlánykáról ki lehetne mutatni, merre vezetett a pálya

melyen az a pajkos kis lány győzött az özike ellenében. De ezért van neki kitűnő iskolai-bizonyítványa; (már hogy a kis leánynak.) Meg legyen csak czukor, csók, meg szép szó elég, akkor az én Beczikém megköt egy óra alatt harisnyáján egészen fél arasz... mondok félujjnyit.

De jöjjön csak el az a nagy szakálu tél apó, a ki az ilyen kis lányok nyakába az unalom nyügét akasztja: majd lesz akkor harisnya annyi; hogy csak győzze a Palkó mamája a szekrénybe rakni!

Mert végre is ráér a mama! Beczike keveset van otthon, iskolába jár, amint mondtam. Palkó meg jó fiu, szép csöndesen megvan. A szögleteket szereti, ezekbe húzódik. Ugy elbeszélget ott kecskeméti szürke paripájával, az orrahagyott cziczával! Ez persze sokat nyalakodott, ezért ütött orrára akkorákat a szakácsné, hogy menten lemaradt.

Különbén ezt Palkó jobban tudná elmondani, hogyan történt.

Ugy-ugy elmotyog az a kedves kis fiu, hogy az édes anyja nem győz neki örülni. Egy kis dolga lenne a konyhán, mert uj a szakácsné; de nem meri a kicsit magára hagyni, mivel a dajkáját elküldte arany trombitáért be a városba; ők ugyan még künn laknak, de azért még is a városban; mert olyan kis darab falu ez a hely. Ha kimennek az utcára, a városban vannak; ha bemennek a kapu mögé, rögtön falun teremnek. Ez is mulatság a gyerekeknek. Az anyának meg nagy boldogság, hogy olyan jó légen futkoshatnak az ő gyermekei, a minő itt, a kertben van. De van is jókedv, harci zaj, mint az imént is lett volna egy bizonyos trombitá-

ért (melynek majd mását vétet a mama), melyet az a bizonyos Palkó ugy szerzett, hogy a szomszéd kis baba hadonászó kezébül kivette, mivel azt hitte, hogy az a kis baba kínálja neki. Hát kivette, és összecsucsoritva a kis száját, mondta is szépen, hogy »töszönöm!« És azzal odébb állt. Az ilyen vásár is az ököljogon alapszik persze; de erről az a gögicselő baba mit sem tud; meg a Palkó sem, a ki jó fiu, szépen játszik, csöndeskén — ugy, hogy a mama végre rászánja magát, kioson az ajtón, s be a konyhába.

Palkó, ez a szelid kis mása annak a bizonyos hirhedt Palkónak, egyet gondol: »Most, vagy soha!« Ezt villogják a fekete szemei.

Neki t. i. régi vágya, hogy ne fekete, de kék szeme legyen; vagy, legyen hát fekete is, kék is. »Több szem, többet lát.« Tehát rajta! S mig mama a rántással — addig Palkó a rontással foglalkozik. Végre is, csak egy betű különbség a mama, meg a Palkó dolga közt; és egy betű nem válhat egy kis fiura nézve valami nagyon végzetessé. De a baba ott a másik szögletben mit szól az okoskodáshoz, mikor az ő szemevilága forog kérdésben? Biz' az, szegény szöszke baba, nem szól semmit, mert néma; de ha az iskolából haza jön: a Beczi szive meghasad, ép ugy mint meghasadt a baba rózsaszín pofácskája a Palkó, rontó Palkó kezében.

Kimondtam végre a nagy szót! »Rontó Pál«, — ez a név méltán megilleti Palkót, mert ott szorongatja már kis markában a ragyogó kék szemeket — melyeknek régi helyén most két nagy lyuk tátong.

És milyen megátalkodott ez a kis bűnös! Semmi olyast nem mutat a magaviselete, amit lelkifurdalásnak szoktak nevezni. Sőt leteszi maga elé a szép két szemet, melyek ugy mosolyognak rá a földről, mint a kék lenvirág hajnal hasadtakor a friss harmat alól; és tapsol örömben kis kezeivel. »Paltónat tét szeme van!«

Meghallja a mama gonosz kis fiának örömujjongását, s hirtelenében nem tudja: miről van szó? — *Két szeme van-e fiának, vagy két?* Ami igen szomorú dolog lenne, mert akkor megütötte volna magát. De ilyen hirtelen nem kékül meg az ütés helye, a Palkó meg vigan van.

»Szerencse!« sohajt végre a mama; »csak a baba szeme! De hová is marad el az a lány olyan sokáig! — hogy sir majd a szegény Beczike! Pedig jó kedvvel ment ma iskolába, mert a leczkáját jól tudta. Nem is engedtem, hogy a babával foglalkozzék szegényke; csak a szekrénybe akarta zárni... de hol is van az a lány!?

»Itt vagyok édes mamám!« — zengi egy szózat kipirult arcznak a közepéből. »Soká jártam?«

»Nézz oda!«

Már akkor Beczike boldog arczocskája is csurgóra áll a kifosztott baba fölött. Hujába, így jár az ember, ha szorgalmasan tanulja leczkáját!

Palkó, Palkó, vedd szivedre ennyi ember szomorúságát! Dajkád csak azért nem kapott nagyon ki, mert mamádnak jó szive van; Beczike szive meghasadna, ha az egy iskolás leány szívéhez illő volna. Majd! — egy baba miatt!

»Szegény babának nincs többé szeme!«... sohajtja a kis lány, és elfordul, hogy könyeit ne lássák.

»Paltónat fetete szeme van, tét isz van!...« susogja valaki ott hátul. És mindenki elkaczagja magát. Még Beczike könye is vigabban potyognak az előtte párolgó levesbe. Hujában, Pali arra látszik születve lenni, hogy kedves kaczagásával derút hozzon családjá körébe.

Palkó meg bölcs lesz; mert nagyon jól esik neki a leveske, mellyel a mamája eteti minden főbenjáró bűne daczára.

»Palkó, Palkó, rontó Palkó, csinján bánj a kék szemekkel, ha megnösz!...«
Ezt üzeni neked

DORINA NÉNI.

A MEDVE-TÁNCZOLTATÁS.

— Beszélyke, képpel. —

VENDÉGET vártak Janika és Laczika. Unokatestvérök, Lottika, hozzájuk jön falura egy pár napra. Még nem ismerik, hát persze kíváncsiak rá. Elejébe mennének is, ha tudnák, mikor jön meg a kocsi. De nem tudják, azért tehát inkább a kertbe mennek játszani.

Janika, a nagyobbik, éppen egy fa tetején mászkált.

— Talán most jött meg, szólt alólról Laczika. Mintha kocsizörgést hallanék. Te onnan a magasból talán látod is?

— Nem látok semmit.

Természetes, hogy nem látott, mert az út másfelé volt.

— Majd behivnak, ha megjött.

Ebben megnyugodtak és tovább játszottak, de azért minduntalan csak Lottikáról beszéltek.

cs többé sze-
y, és elfordul,

e van, tét isz
hátul. És min-
Még Beczike
ak az előtte
li arra látszik
kacagásával

e.
mert nagyon
yel a mamája
daczára.
Palkó, csinján
megnősz!... «

RINA NÉNI.

TATÁS.

ikaés Laczi-
Lottika, hoz-
pár napra.
íváncsiak rá.
dnák, mikor
udják, azért
ek játszani.
ppen egy fa

szólt alólról
hallanék. Te
is?

látott, mert

egjött.
tovább ját-
csak Lotti-

— Kár, hogy leány, szólt Laczika. Ha
fiu volna, jobban eljátszanánk vele.

— Persze, hogy jobban. A leányok

mind olyan finnyáskodók. Ki nem állhatom
a leányokat.

— Köszönöm szépen ezt a kedves
bókot! szólt ekkor valaki a közeli bokrok
mögül.

Laczika és Janika meglepetve pillan-
tottak fel s a bokrok közül egy vidám képű
leány ugrott eléjük, nevetve mondván:

— Én vagyok Lottika s mondhatom,
én meg jobb szeretném, ha leányok volná-
tok, mert a fiúk mind szörnyen kiállha-
tatlanok.

Janika megröstellte a dolgot, hogy
már előre ócsárolta Lottikát, mikor még
nem is ösmerte. De, mert szemes fiu volt,
mindjárt föltalálta magát és szintén
nevetve mondá:

...PÓRÁZON VEZETVE JANIKÁT (Lásd a 222. lapon.)

— Tudod mit? Alkudjunk meg, hogy nem minden fiu és nem minden leány kiállhatatlan, aztán legyünk mindjárt jó pajtások.

— Magam is azt akarom.

A kis rokonok összeültek s Lottika aztán így szólt:

— Ne féljete, nem vagyok én olyan kényeskedő leány. Tudok futni, lapdázni, még birkózni is. Akár mindjárt meg is mutatom.

Hamar meg volt a barátság és vigan játszottak együtt; mikor pedig elfáradtak, Lottika mesélt sokféle érdekes dolgot. Mert ő városban lakott és már sokat látott, az ám: — még tánczó medvét is.

— Oh, azt mi is láttunk; járt itt a faluban, szólt Janika.

— Tudjátok mit? szólt Laczika. Ját-szunk medve-tánczoltatást.

— Nagyon jó lesz! De ki lesz a medve?

— A ki legvastagabban tud dörmögni.

Ezt mindjárt megpróbálták és kitünt, hogy Janika tud legmélyebb hangon morogni.

— Jól van, hát én leszek a medve, Laczika lesz a medve-tánczoltató, Lottika pedig a felesége. De most már ehhez a játékhöz mindenféle kellene még.

— Persze! szólt Lottika. Legelő-ször is a medvének karika van az orrába huzva...

— Oh, köszönöm alássan, abból nem kérek. Jó lesz a Kuncsor nyakláncza is, az imént ott láttam a tornáczon Kuncsort, leveszszük a nyakáról s én kötöm fel.

— No, ugy is jó lesz, hagyta helyben Lottika. De nekünk meg föl kellene öltöz-

nünk hozzá. Annak a medvetánczoltató-nak, a kit én láttam, nagy, de igen nagy kalapja volt...

— Természetesen... majd szer-zünk nagy kalapot... aztán neked is maskarába kell öltöznöd. Menjünk a házba, mindjárt összekeressük, ami kell.

Bementek és Janika legelőször is a Kuncsor kutya nyakáról oldotta le a nyak-kötőt. Aztán a szobában előkerítette az apa magas tetejű kalapját, a mama nagy-kendőjét, nyári kalapját, egy nagy eser-nyőt és indulni akart.

— Megállj csak, szólt Lottika, előbb menjünk be mamátokhoz és kérjük meg, hogy ezt mind elvihessük.

— No persze! Még meg találja tiltani.

— Akkor nem viszszük el.

— Eh, ilyent csak holmi leány beszél-het. Ha nem tetszik, ne jöjj velünk. Én itthon vagyok, azt teszem, amit akarok. Ugy-e, Laczika, mi csak azért is fogunk játszani?

— Fogunk bizony. Jöjj no, Lottika.

Lottika a fiukra bizta, hogy ők job-ban tudják, mit csinálnak; ne mondják, hogy fél és kényeskedik. Kimentek tehát megint a kertbe és ott megkezdték a játé-kot. Palikának egészen a fülig ért ugyan a nagy kalap, de annál jobb volt, így annál hatalmasabb medvetánczoltató volt. Karon fogva sétált Lottikával, pórázon vezetve Janikát (Lásd a 221. lapon.) a ki mint medve, négykézláb mászott és olyan rettentőket bömbölt, hogy minden madár elriadt, az már bizonyos. Hanem egy-szerre csak a medve és gazdári riadtak meg, mert nem messziről az apa boszus hangja hallatszott:

— Bizonyosan azok a pajkos fiuk vitték el a kalapomat... Hol vagytok, gyerekek?

Azok már jó messze futottak.

— Bujjunk el amott a tó mellett, a bokrok mögé! sugta Janika.

El is bujtak, de a mint Laczika gyorsan levetette magát a földre, a nagy kalap leesett a fejről és egyenesen a vízbe gurult. Ijedten kapott utána s egyensúlyt veszítve, maga is legurult a vízbe. Erre meg Janika és Lottika ijedtek meg, pedig nem igen volt miért, mert a tó csak afféle mesterséges kerti tavacska volt, a víz derékig sem ért benne; de mikor valakinek rossz a lelkiismerete és megijedt, akkor nem igen tudja, mit mivel. És a mint Palikát megfogták, ez magával rántotta őket is, úgy hogy mind a hárman nagyot sikoltva lubiczkoltak a vízben, a kalap pedig szép csöndesen tovább uszott.

Igy találta őket a következő pillanatban az apa.

Elázva, szégyenkezve másztak ki, bottal kihalászva az apa tönkre tett kalapját is. Játék, nevetés helyett persze büntetés következett s Janika busan mondá:

— Mégis igazad volt, Lottika! Nem kell a mások holmiját engedély nélkül elvinni.

— Igen, nekem pedig, mivel tudtam, hogy helytelen, nem köllött volna csak azért beleegyezni a játékba, hogy félénknek ne gondoljatok.

— Nem teszünk ilyet többé, fogadom!

Nem is volt több olyan kellemetlen mulatságuk, mint a medve-tánczoltatás.

BETÜ REJTVÉNY.

— 19 betűs. —

17. 9. 6. Eső után sűrűn támad,
Meginli a csizmád, lábad.
6. 9. 1. A patakban kő alatt
Lakik. Fölve jó falat.
13. 2. 19. Fűrge kis állatka ez,
Űzi legkisebbke nesz.
4. 10. 9. 6. Nyúlnak ez a karcsu eb
A legveszedelmesebb.
9. 10. Ha virág van rajta : diszes.
Kedves, ha gyümölese izes.
15. 13. 3. 15. 12. Fekete lé, de világot
Terjeszt, hogy ha jól használod.
19. 7. 16. Kiesik rajt, mikor lukas,
Az a híres kokin-kakas.
8. 9. 14. Megismered a tájárul,
Soh'sincs elől, mindig hátul.
1. 4. 11. 9. 6. 18. Sárga kis rab a kalitban,
Mégis szól a dala vigan.
- 1—19. Megfejtése nem nehéz:
Egy közmondás az egész.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP» XXXI. köt. 11-dik számában közölt kockarejtvény megfejtése:

**Örök
Róka
Ökör
Karó**

Helyesen fejtették meg: Könczey Mariska, Gaugusch Antal, Spitzer Ödön, Bergmann Paula, Tausig Hugó, Gesztesy Taszi, Plachy Sárika, Szapáry Emi, Jacobovits Leó és Jenő, Kárfunkel Sarolta, Váry Lujza, Redlich Ella, Kohn Gizella és Oszkár, Schmidl Ilona, Baranyovszky Matild, Péch Aladár, Krausz Béla és Jenő, Dózsa Aranka és Ödön, Wassermann Jenny, Gizella és Mariska, Frey Berta, Királymezey Dezső, Weisz Béla és Kornél, Ullmann Salamon és Felix, Auspitz Margit, Rinka és Vilmos, Beck Róza, Schrott Eugénia és Béla, Lerner Róza, Torma Jolánka, Forster Elvira, Kamermayer Györgyike, Grósz Leontine, Tobisch Mari, Páll

Béla, Benedek János, Székely Ilona és Géza, Löwy Lajos, Nagy-dorogi izr. iskola növendékei, Hugmayer Stefánia és Ottó, Kovács Margit és Béla, Langheim Pál István, Reszler Adolf, Frankl Miksa, Krón Alfréd, Meiszter testvérek, Meliorisz Miletta, Geduly Vilma, Beck Nándor, Perényi Géza, b. Geramb Alice, Karakásevics Jozefin, Naschitz Gizella, Mandl Olga, Pollák testvérek Jankó Irma, Dregály testvérek, Pólya Teri, b. Lekow Ida, Elekes György, Dezsán Péter, Koller Irma, Frommer Imre, Stern Samu, Pallavicini Edina, Kohn Gizella és Gábor, Oesterreicher Berta és József, Jancsó Károly, Krausz Berta és Tilda, Flesch Teréz, Roth Eugenia (és nem Eugenia Roth, mert így németesen van. F. b.) Milassin Livia, Szabadhegyi Ilona és Jenő, Vitályos testvérek, Donáth Dezső, Tigermann Margit és Nándor, Kerényi Valéria és Jenő, Erdélyi Elza és Olga, Radvánszky Ella.

*

A »KIS LAP« XXXI. köt. 12-dik számában közölt képrejtvény megfejtése:
„Földalatti barlang“.

Helyesen fejtették meg: Fülöp Irma, b. Lekow Ida, Baranyovszky Matild, Beck Irén és Nándor, Maller Margit, Hornyánszky Lajos, Dózsa Aranka és Ödön, Schmidt Ilona, Kamermayer Györgyike, Pollák Samu és Gyula (hiányosan), Szapáry Emi, Winter Armin, Geduly Vilma, Herz Irma és Andor, Weisz Béla és Kornél, Páll Béla, Molnár Margit, Oesterreicher Róbert (hiányosan), Blum testvérek, Sebes Vilma, Tigermann Margit és Nándor, Vitályos testvérek, Donáth Dezső, Szabadhegyi Ilona és Jenő, Flesch Teréz (hiányosan), Jancsó Károly, Krausz Berta és Tilda, Koller Irma, Dezsán Péterke, Radvánszky Ella, Vollhofer Gizella, Farkas Matild és Géza, Beck Dezső, Merza testvérek.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Varró Gabi. Az Uchatius-ágyú szerkezetét ismeressem meg veled? Kis öcsém: te csak a bodza puska szerkezetével foglalkozzál. Majd ha egyszer derék tüzér leszel — amire nagy kedved van: akkor majd megismerkedel az aczel-bronz ágyúval is. — Donáth Dezső. Az a vers nagyon is ösmeretes. Az első szóra kitalálnák. Pedig a rejtvényvel egy kis fejtörésnek is kell járnia. — Pallavicini Edina. Örvendek fölépülésseden s magam is reménylem a sűrű találkozást. — Zinsenheim Janka. Náladnál idősebbek is még mindig gyönyörűséget találnak a »Kis lap« olvasásában. Annál természetesebb, hogy te is örömmel fogadod. A többit elintéztem. Üdvözöllek. — Bukovszki Margit. A gyűjteményt köszönöm s

illető helyen átadtam, ahonnan szintén nagy köszönet hangzik feléd. Az elmaradt szám megment. — V. J. (N. Várad.) Még csak próbáit sem küldi be tehetségének, vagy legalább haszonvetőségének: s azt hiszi, hogy pusztá kérésére a kiadó hivatal ingyen példányt küld önnek. Arra külön érdemet köll szerezni. — Radvánszky Ella. Jó szívvel emlékszem Ilmára. Mekkora lett volna az öröm, ha ti ketten is találkoztok volna! — Schrott Eugenia. A baba-madaraknak ime itt a folytatása. Béla öcséddel annál szívesebben fogadlak, mert e látogatásból arról is meg fogtam győződni, hogy a fücska megerősödvé tért meg a jó falusi levegőről. — Redlich Ella. Neheztelésről szó sincs. Csak föl akartalak világosítani. Hanem bezzeg a báb! Azóta nem mozdul a katulyában semmi. Naponkint egy-egy frís eperfalevelet köllötá volna bele tenni; de biz én erre, sokféle elfoglaltságom miatt, nem gondoltam. A gubó porladóban van. — Fülöpp Irma. Ami a földszíne alatt van: azt földalattinak nevezzük. S ha te barlangot csak hegyekben ismersz, nem fogod tagadni, hogy végre a hegy is a földhöz tartozik. — Fried Regina. Ha a csalódás miatt megcsökkenne is örömöd: kedves elégtételel marad mégis, hogy korai jutalmadat szűkölködő árváknak szántad. — Vitályos testvérek. Ugy jártatok éppen, mint a »Szép história«-beli leányka: figyelmetlen olvasás után szóltál. Az a história nem akar a két öregről semmit elmondani. Célja csupán: feltüntetni olyan kis leánykát, aki fölületesen olvasott s ennek elmondásába hogy sült bele. Hogy mit olvasott: az mindegy. — K. G. (Mocsolád.) A »Kis Lap« után mintegy folytatásul legjobban kínálkozik a Kürthy Emil által szerkesztett s a Révai testvérek kiadásában megjelent »Magyar Ifjúság« cz. folyóirat, amelyből a kiadók szívesen küldenek mutatába egy számot. (Vácziteza.) — Több rendbeli elbeszélést, rejtvényt, stb., melyet itt egyenkint elő nem sorolok, egy s más okból nem közölhetek.

BÜNTETÉS.

Sz. A. levele, mert csak letépett lapra van írva, nem jöhet tekintetbe.

Jótekonyság.

Halmi Ferencz árvái javára: D. Dezső és Sarolta 70 kr, Fried Regina 50 kr.

Ezen adakozások ki vannak mutatva a »Nemzet« czimü napilapban.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon!
Forgó bácsi.